

AUS NZ MyPlanet MAGAZINE

PUBLISHED BY THE AUSTRALIAN NEW ZEALAND FRIENDSHIP SOCIETY

Multicultural Communities

MyPlanet

Utgivare

Australian New Zealand Friendship Society
ISSN 1103-064X I AUS/NZ MyPlanet Magazine
Nr 3 I September 2003 I 20. årg
Upplaga: 29 300 exemplar

Medlemskap

125:- kr
Gäller för ett kalenderår och per hushåll.
Vänligen kontakta oss för mer information.

Redaktionsgruppen

Anette Kjær Mathiesen I Annica Jansson
Bente Hammer I Else K. Knudsen

De i artiklarna framförda synpunkterna är författarnas egna och delas inte nödvändigtvis av Vänkskapsföreningen. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera och förkorta artiklar och insända bidrag. Kopiering med tydlig källangivelse är tillåten.

Näste nummer av MyPlanet Magazine utkommer
den 4 december 2003

Tryck

Rounborgs grafiske hus, DK-7500 Holstebro

Kontakta oss

MyPlanet Sweden
Roslagsgatan 35 - 37 I 113 54 Stockholm
Tel: 08-442 98 80 I sto@myplanet.com

MyPlanet Education:

Stockholm: tel. 08-15 24 42 (tel.tid: 9. - 12.30)

MyPlanet Sweden

Kastellgatan 17 / Box 7124
402 33 Göteborg
Tel. 031-774 00 75 I got@myplanet.com

Visumkontor

Stockholm: tel. 08-442 98 98
Telefontid: 9 - 12

Bli vår föreningsambassadör!

Den svenska vänkskapsföreningens styrelse kan se tillbaka på ett positivt första verksamhetsår. Mycket av arbetet har koncentrerats på att erbjuda olika aktiviteter och tjänster som innebär att Du som medlem skall känna att Du har en stor nytta av att vara medlem i föreningen. Ett bra mått på hur vi lyckats är utvecklingen av antalet medlemmar. Det var därför glädjande att konstatera att den svenska föreningen under första året i egen regi vuxit till 10,660 svenska medlemmar.

Ansträngningarna att öka medlemsantalet går vidare genom vårt arbete i styrelsen och hos vår serviceorganisation MyPlanet. Nyckelrollen i sammanhanget ligger dock hos Dig som medlem. Ingen är bättre ambassadör för föreningen än just Du. Berätta för Dina vänner och bekanta om kontakter och upplevelser "Down Under" och vänkskapsföreningens roll att dela med sig av samlad kunskap och erfarenheter. Din roll är den viktigaste för att göra föreningen starkare!

Lars Rubensson

Lars Rubensson

Ordförande, Australian New Zealand Friendship Society

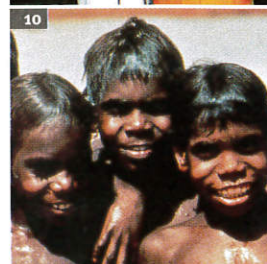
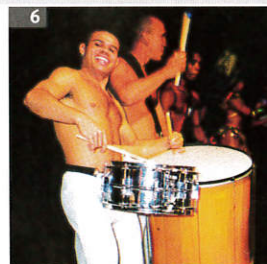
Innehåll

Man ser det redan på flygplatsen. I de stora städerna är det ännu tydligare. Det är slående, men verkar helt naturligt. I detta nummer dyker vi ned under överflöden i den kulturella smältdigel Australien och Nya Zeeland utgör. Den årliga multikulturella festivalen i Canberra är en bra plats att börja på. Stolt över sin kulturella särprägel. Full av respekt för Australien. Sådan är verkligheten för hon som dansar på framsidan, och de tusentals andra som varje år väljer att boätta sig i Australien.

Framsidesbild:
2003 National Multicultural Festival, Canberra.

Maorimyer, sagor och legender	3
Här hyllas kulturen	6
Australien i nervös rugby-väntan	8
Du + jag = vi!	10
MyPlanet aktiviteter	12
En stad med många ansikten	14
Skandinaviska mötet i Wellington	16
Kiwi Adventure	17
Under Sydneys multikulturella yta	18
Kampen om kusterna	20
Pärkan på Revet	22
Föreningsnytt	24
Från ö till ö	25
Mellan regnskog och korallrev	26
Radion med de många rösterna	28
MyPlanet Shop	30
MyPlanet Australia hälsar välkomna	31
Välkommen Down Under!	32

Det är min andra resa genom Nya Zeeland. Denna gång från söder till norr, ett äventyr genom alla de fantastiska landskapen som snart skall avslutas med ett par timmar tillsammans med min alldeles egna maoriguide.

Maorimyter, sagor och legender

Sonny – maori av Te Arawafamiljen.

Text och foto: Cornelia Schmidt, Göteborg

Det är knappt en vecka kvar tills jag sitter på planet hem till Sverige. Sittandes i köket hos min vän på en kiwifarm mellan Hamilton och Rotorua glider samtalet in på maorikulturen. Jag nämner att jag alltid varit nyfiken på urinvånarna och mystiken kring deras uråldriga kultur.

– Tänk att kunna vandra runt med en egen guide som berättar om sina förfäders legender. Min vän försvinner ut men kommer strax därpå leende och räcker mig en broschyr. – Ring honom!

Mötet med Sonny

Jag sitter lite förvånad och tittar på framsidan; ”Sonny’s World, maoriberättelser och gamla legender”. Jag ringer upp numret och en stark och vänlig röst svarar. Efter två minuter har jag bestämt möte med Sonny, enmansföretaget som kan förverkliga min dröm om legendernas mystik. Tidigt nästa morgon möter Sonny mig i Rotorua. Rösten på telefonen stämmer väl in på denna vänliga person som jag har framför mig. Sonny visar sig vara en öppen och stilig maoriman som är gift och har tre barn. Han välkomnar mig med ett strålende leende.

– Jag lovar att du skall få en intressant halvdagstur säger han när jag hoppar in i hans vita minibuss och vi är på väg.

På upptäckt i maoriland

Jag kan nästan föreställa mig hur Kupe, den första legendariska polynesiska upptäckaren, kände sig när han nådde Aotearoa. Vårt första stopp är tillägnad marae, Tamatekapuas möteshus, Te Arawas hövding, som förde Sonny’s förfäder till Nya Zeeland för mer än 600 år sedan. Man tror att alla marae har sin egen andliga identitet. De representerade vanligtvis en känd jaktstam. Stående framför en marae får jag ett vänligt mottagande och en ”hongi”, en välkomsthälsning där man trycker

sina näsor mot varandra – en förening av två människor genom att man andas in varandras andedräkter. Sonny ger mig även en detaljerad genomgång av maraes lagar.

Vår nästa etapp tar oss till Waiotapu Wonderland, strax utanför Rotorua. Det är ett geotermiskt område där en varm källa sprutar upp vatten ur jorden varje morgon vid samma tidpunkt, till de samlade turisternas förtjusning. En bit från Waiotapuparken stannar Sonny bilen igen. Denna gång för att visa en maorisk helig plats som erbjuder varma gyltjebad. Vi följer en smal stig och en stark svavel-lukt sticker i min näsa. Den sluttande stigen blir allt brantare och vi kommer fram till en dold varm källa. Jag går i vattnet som når upp över mina knän och en otrolig känsla av lätt-nad sprider sig genom benen. Efter nästan tio minuter i det varma vattnet är benen röda som tomater och jag känner hur blodet cirkulerar i hela min kropp. Jag känner mig redo att fortsätta vår tur mot Roto-kakahi (den gröna sjön) och Taki-tapu (den blåa sjön med en sakral tiki, en maorisk begravningsplats).

Maorilegenter och sånger

På vägen tillbaka till Rotorua kör vi genom ett landskap med skogar, sjöar och en strålende sol på himlen. Jag ber Sonny berätta kärlekshistorien mellan Tutaneikai och Hinemoa, och han berättar.

– Det var en gång en mycket vacker krigare som hette Tutaneikai som brukade jaga med sina brorsbarn på hemön Mokoia. På fastlandet fanns en otroligt skön kvinna som hette

Hinemoa. Hennes pappa var en stor men hård krigare, och han avgudade Hinemoa. Han lät inte någon gifta sig med hans Hinemoa. Men en dag fick Hinemoa och Tutanekai syn på varandra, när byns befolkning hade samlats för att fira en högtid...

Jag njuter av naturens skönhet och att lyssna till Sonnys vänliga röst. Jag känner mig som ett maoribarn som vill att tiden skall stå stilla medan jag lyssnar på berättelserna om förfäderna. Sonny avslutar historien som har ett lyckligt slut: Hinemoa och Tutanekai tror på varandra och hittar trots hinder varandra med kärlekens kraft som finns överallt på jorden.

För ett ögonblick fick han mig helt att glömma verkligheten. Sonny berättar två sagor

Te Amorangi-stammens marae i Christchurch.

till medan vi far tillbaka. Han är en stolt medlem av Te Arawafamiljen och begåvad med en underbar sångröst. Plötsligt gör Sonny ett soloframträdande för mig. En maorisång!

Ett berikande möte

Så här efteråt känner jag att jag fick mycket mer än jag kunnat önska i mitt möte med Sonny. Från en generell historisk tillbakablick om maorifolket, till en lektion i geologiska aktiviteter. Bilturen runt Rotorua med utsikten över Rotoruasjön och stadens omgivning. Men även ett mycket intressant samtal om gårdagens och dagens problem för maorifolket i pakehas samhälle. Från en förklaring av hur stolta och viljekraftiga den unga maorigenerationen är att lösa de problem som uppstått för nybyggare under det senaste århundradet, till ett hopp tillbaka in i det förgångna med berättelser och legender som har berättats från

Med en maori genom regnskogen

Whirinaki är ett stort, orört regnskogsområde på den östra delen av Nordön. Området tillhör den lokala maoristammen Ngati Whare Tuhoë ("folket som bor i diset"). Här kan man ge sig ut på en hel dags vandringstur (8-10 km) med en maoriguide som är född och uppvuxen i området. Turen startar med att guiden tackar skogens största träd – som de uppfattar som gud och en av deras förfäder – för besöket i skogen, och som gäster ska deltagarna själva presentera sig för trädet. I det här sammanhanget känns det faktiskt helt naturligt att tala till ett träd!

Under dagen får man storslagna upplevelser i form av jätteträd, ormbunkar i alla storlekar och vattenfall – kompletterat av en otrolig ljudkuliss och frisk luft i överflöd. Man får smaka på ormbunkar och blad, höra om växternas medicinska och praktiska användning och lära sig om maoriernas sätt att leva. Det hela knyts samman av maorisånger som ger upplevelsen i

Man känner sig liten bland skogens jättar.

regnskogen en extra dimension. Turen avslutas med ett härligt varmt, avkopplande bad i mineralhaltigt vatten direkt från underjorden – en perfekt avslutning på en aktiv tur!

Turen med Whirinaki Guided Walks kostar från 615 kr inkl. lunch, och man blir upphämtad på sitt hotell i Rotorua-området.

generation till generation. Jag känner mig hedrad över att ha fått tillbringa några värdefulla timmar med Sonny och lämnar honom med en stor kram och med en större förståelse och respekt för hela maorikulturen. Jag lovar att komma tillbaka en dag.

Jag är helt övertygad om att jag ännu en gång kommer att låna boken av Kiri Te Kanawa, en av de mest berömda kvinnliga maoriförfattarna och världsberömd operaartist som tillsammans med illustratören Michael Foreman, skrivit en underbar bok om maorifolkets myter, sagor och legender. Titeln "Det långa vita molnets land" är en översättning av aotearoa, maori och pakehasfolkets hemland, de vita nybyggarna, som idag kallas "Kiwis". Alla dessa berättelser beskriver krigarnas liv, maorifolkets stora äventyrsdrift, och berättar om krig och kärlek. De berättar om uppkomsten och legenderna om olika stammar,

de talar om monster och magiska krafter i den undre världen. Jag hittade boken bland barnböckerna på vårt lokala bibliotek. Men alla kan läsa den, speciellt om man som jag är intresserad av den underbara maorikulturen. ■

Vi presenterar

Cornelia Schmidt, 36 år gammal, flyttade från Schweiz till Sverige för 3 år sedan. Cornelia jobbar som frilansfotograf i Göteborg. Hon har varit två gånger i Nya Zeeland. I juni 2002 anordnades en fotoutställning i Göteborg med bilder från dessa resor.

Maori träskulpturer från Te Amorangi-stammens marae i Christchurch.

Kiwiengelska och maori

Nya Zeeland har två officiella språk: engelska och maori. Alla pratar engelska, men med ett speciellt "kiwi"-uttal. Maorispråkets ställning var länge hotad, men håller nu på att komma tillbaka så pass att många engelska ortnamn nu döps om till namn på maori. Alla stavelser uttalas oavsett hur långa orden är. Maorialfabetet består av 13 bokstäver: a, e, h, i, k, m, n, o, p, r, t, u och w samt digraferna ng och wh vilka uttalas som ng i "sånger" resp. f.

Det är bra att känna till betydelsen av några maoriord eftersom det ger god förståelse av vad en del av ortnamnen betyder:

Maunga	– berg
Nui	– stor
Rangi	– himmel
Whanga	– hamn, bukt
Rei	– värdessatt, uppskattad
Roto	– sjö
Rua	– den andra

En maori-festafton

Är du i Rotorua kan du vara med på en festafton med Tamaki Tours där det serveras hangi. Det är en traditionell maorimåltid som tillagas i jordugn och som består av kött och grönsaker, inkl. kumara (en sötpotatis). Under kvällen bjuds också på intressant sång, musik och dans, bland annat hakaen som är en dramatisk krigsdans. Turen "Hangi & Concert" kostar från 375 kr.

Maorihälsningar är mycket populära, så bli inte förvånad om du möts av ord som:

Haere mai	– välkommen
Haere ra	– hejdå
Kia ora	– goddag

Info

www.maori.org.nz
www.rotoruanz.com
 – där man bland annat kan läsa sägnen om Hinemoa och Tutaneke i dess helhet
www.nzhistory.net.nz/Gallery/tereo/index.htm – om maorispråket

Ring på tel. 08-442 98 80 eller +031-774 00 75 om du är intresserad av utflykter med maoriguider.

I februari varje år förvandlas Canberra till en stor multikulturell fest. Marlene Stolt har besökt huvudstaden under festivalen och stiftade där bekantskap med många av de olika kulturer som utgör Australien idag.

Här hyllas kulturerna

Text: Marlene Stolt

Foto: 2003 National Multicultural Festival, Canberra & Marlene Stolt

Kanske är den en av världens minst ihågkomna huvudstäder. Det är knappast till Canberra som den europeiska turisten tänker sig sin första visit när man står med Australien-biljetten i handen. Inlandsstaden med 320,000 invånare kan varken briljera med en vacker kustlinje eller sandstränder som så många andra av landets städer. Men den som ändå gör genomresan med besök på kasinot, parlamentshuset och nationalmuseet, kan stanna till några dagar och möta invånarna när de visar hur australiensare verkligen är.

Festival för lokalbefolkningen

Den nationella multikulturella festivalen hålls i Canberra varje sommar, ett evenemang som växer för varje år. Under tio dagar i februari söker sig besökare från hela landet till stadens gator, teatrar och utställningar, för att få kulturella smakprov från världens alla hörn och för att hylla stadens olika kulturer. Några artister har flugit in från bland annat Mexiko,

Japan, Nederländerna, Indien och Sydamerika, men de allra flesta uppträdanden görs av Canberraborna själva. Öppningsceremonin bör inte missas, då en aboriginsk rökceremoni mixas med en äkta aussie barbeque i storformat.

– Festivalen görs av och för australiensarna, och marknadsförs inte först och främst till turister som så många andra evenemang i andra städer, säger festivalgeneralen Anna Pepas. Jag träffar henne under festivalens första dag, då mat och dans står på programmet med 30,000 besökare. 24-åringen som växte upp i Canberra har grekiska föräldrar, och med sitt utländska ursprung är hon en ganska typisk australiensare. En tredjedel av Australiens äldre befolkning föddes utomlands.

– Att uppskatta en kultur, oavsett hur långt borta i släkten den finns, är så viktigt, säger Anna. Man ska inte bara kunna uttrycka sig på sin egen kulturens vis, man ska tycka om att göra det också.

Dofter från jordens alla hörn

Det är tydligt att det finns många i hennes hemstad som gör det också. Canberras gågata är för dagen ett doftande hav av marknads-

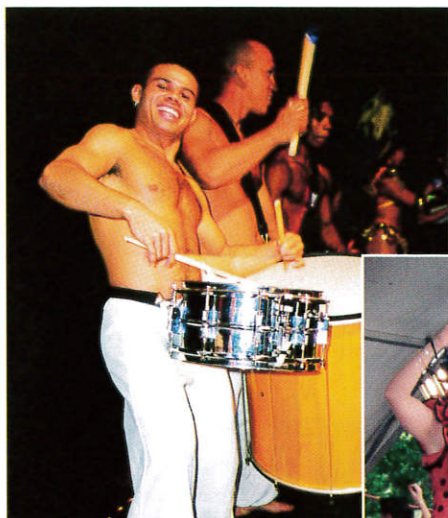
stånd. Det steks, grillas, kokas och gräddas. För en mindre slant kan man få A Taste of Japan (ett smakprov från Japan) hos de australiensiska japanskorna som döpt sitt stand till Sushi Banquet (sushi bankett). Polska kvinnoföreningen erbjuder bakverk, men kanske mest av allt en gedigen historia. Föreningen har funnits i Canberra sedan 1957, och vittnar om den internationella prägel som Australien haft sedan den första europeiska landstigningen.

Finska piroger och danskt öl

Skandinavisk mat representeras av Finland. Ett tiotal leende blonda finländare har det hektiskt när jag besöker deras stand. Erja Stephenson hinner ändå tala om för mig att den karelska pirogen, gjord av rågmjöl med en risgrönsgrötsfyllning, är mest populär bland besökarna.

– Många finländare kommer och köper av oss, men även många australier, halvskriker hon genom sorlet. Och dom är verkligen intresserade av att smaka nya rätter dom aldrig sett förut, men visst, många rynkar på näsan när dom ser sillsmörgåsarna, skrattar hon.

Danskt starköl verkar däremot gå åt och

läskar nog de flesta i värmen.

Inte att förglömma är det anglosaxiska folket, som ändå utgör majoriteten av Australiens befolkning. Tony Gallagher presenterar stolt sina viner från området Mudgee nära mitten av staten NSW.

– Jag representerar min region och min folkgrupp, säger han och det är första gången jag hör den klassiska, breda australiska engelskan bakom marknadsstånden. För övrigt har ursprungsbefolkningen – aboriginerna – en särskild upphöjd ställning under hela festivalen.

Uppträdanden runt om i staden

Jag går vidare och träffar Rhys Holden, en 18-årig kille vars uppgift de närmaste dagarna är att presentera de olika uppträdanden som görs på de uppställda scenerna i centrala Canberra. En indonesisk grupp dansare har just lämnat scenen, Rhys hoppar upp och presenterar nästa dansnummer av elever från en makedonsk Canberra-skola. De dansar framför hundratals åskådare, många tar kort eller filmar. Rhys gillar den multikulturella atmosfären.

– Den passar mig. Jag har just rest runt

i flera länder med en kompis och vi trivdes verkligen med att uppträcka olika kulturer, istället för att spendera en längre semester i bara ett land.

Hans intresse går längre tillbaka än så. Som 16-åring åkte han till Sverige som utbytesstudent i sex månader. Han berättar hur han älskade den svenska maten, och blev fascinerad över att ett västerländskt land, precis som hans eget ändå kan vara så olik vad det gäller exempelvis kosten. Nu hoppas han att festivalens besökare kan göra liknande upptäckter.

– Jag är lite besviken att Sverige inte har ett stånd här på matmarknaden, men jag får väl titta om dom dansar lite senare. Bara dom har svenskt godis (Gott & Blandat) jag kan äta, säger han och skrattar.

Tio dagar med kulturupplevelser

Den första festivaldagen börjar lida mot sitt slut, men för Canberraborna och alla de som rest hit från andra stater finns det mycket kvar att se. Bland ett hundratal utställningar och evenemang de kommande nio dagarna hålls en karneval i verklig Rio-anda och det kinesiska nyåret ska också firas.

För resenären som vill lämna de turistfyllda

stränderna och komma nära den riktiga australiska kulturen, kan den multikulturella festivalen knappast bli en besvikelse. Sällan får man chansen att lära sig så mycket på så kort tid om alla de kulturer som utgör det australiska folket idag. ■

Vi presenterar

Marlene Stolt är från Linköping men har bott de senaste 6 åren i Australien där hon bl.a. studerat journalistik i Sydney. Marlene har nyligen flyttat till Canberra med sin blivande man, där hon jobbar som frilansjournalist.

Info

Läs mer om nästa års festival på:
<http://www.multiculturalfestival.com.au/>

Rugby-VM står inför dörren men värdlandet Australien har spelat allt annat än övertygande och en finalplats verkar ouppnåelig. Om det och andra ämnen som upptar australiernas tankar skriver vår Sydneykorrespondent.

Australien i nervös r

Text: Eva White

Härom veckan skulle vi gå ut och äta. Det är roligt att välja restaurang i Sydney. Skall vi åka till Leichhart och äta italienskt, eller till Cabramatta och äta vietnamesiskt, eller till Surry Hills och äta libanesiskt...? Valet är kanske svårt, men det är härligt att ha möjligheten att välja mellan alla spännande matkulturer. Med alla de invandrare som kommit hit från olika delar av världen är utbudet oändligt. Svenska restauranger i Sydney har kommit och gått genom åren. Ett tag fanns det en pizzarestaurang i Balmain som skyltade med "Swedish pizzas". Jag måste erkänna att jag

inte riktigt förstår varför svenska pizzor skulle locka och det gjorde tydligen inte merparten av australierna heller, för den restaurangen är nu nedlagd. I nuläget finns, mig veterligen, ingen svensk restaurang i Sydney.

Tuff examen

Den här tiden på året börjar eleverna se fram emot skolårets slut. Fast till skillnad mot i Sverige, där avgångseleverna trappar ner under de sista veckorna och allt blir ett enda surr av fester, spex och roligheter, avslutar de australiska ungdomarna sina 13 år i skolan med stora

slutprov i de ämnen de valt att läsa under det sista året, vanligtvis fem ämnen. Dessa prov är samma för alla elever i delstaten. Proven är normalt 2-3 timmar långa och de avgör halva slutbetyget i det ämnet. Så det är några viktiga timmar i varje ämne som 18-åringarna svettas över.

Stort studieutbud

Cirka 3/4 av alla australiska ungdomar avslutar 13 skolår. Och nu sitter tusentals 18-åringar och pluggar matteformler och litterära texter. Förr var proven rena minnestesterna, men nu ligger tonvikten på förståelse och att kunna använda kunskaper. Man skall analysera, jämföra, bevisa osv. I New South Wales börjar årets omgång med prov i engelska den 20 oktober och slutar med latin och socialkunskap den 14 november. Det finns många ämnen att välja mellan, t ex Aborigin studies, dans, drama, Earth and environmental science och design. Vissa ämnen kan ha färre än 10 kandidater i hela delstaten och ett av dessa ämnen är svenska. Varje år är det mellan 6 och 10 elever i vår delstat som läser svenska som ett av sina ämnen för slutexamen från high school. De kan inte vara nybörjare i språket, så det rör sig antingen om elever med svensk bakgrund eller om australiska ungdomar som varit i Sverige som utbytesstudenter. De får genomgå både muntligt och skriftligt prov och några månader senare kommer resultaten på posten. Betygsättning är noggrann och finkänslig. Betygskalan är 0-100 och även halvpöäng ges. Varje liten halvpöäng kan vara viktig för de som vill sö

Rugby är stort i Australien och Nya Zeeland. I oktober drar VM igång.

Foto: New Zealand Tourism.

gby-väntan

vidare till universitet. Det antagningssystemet är så komplicerat att de flesta lärare och elever inte ens förstår det, så jag tänker inte bekymra er med de krångligheterna här.

Pressen på ungdomarna är, som man kan förvänta sig, hög. Stress, ångest, depression och självmord är faror som diskuteras i samband med dessa slutprov. Enligt undersökningar drabbas upp till 1/3 av målgruppen av denna typ av symptom på en nivå som är onormal. Föräldrar uppmanas vara stödjande och intresserade av elevernas studier utan att tjata. Vi får väl sända 18-åringarna en tanke nu när de sitter där och pluggar.

Nervös rugbyväntan

Vi är vana att vinna idrottsevenemang här i Australien. Simning, tennis, cricket och landhockey är några av de sporter där vi haft stora framgångar. Jag borde ha nämnt rugby, men ack, ack, det har ju inte gått så bra i rugby på sistone. Snart skall VM i rugby gå av stapeln, och här i Australien dessutom. Alla rugbyfans har under de senaste fyra åren sett fram emot att få slå de andra stora rugbynationerna, som England, Sydafrika och Nya Zeeland och jublande stå där med pokalen efter finalen. Biljetter har köpts för dyra pengar långt i förväg och semestrar har planerats. Men, tänk, nu blir det kanske inte så. När finalen går på OS-stadion 22 november kommer kanske inte ens Australien att vara med. Alla australier verkar ha en åsikt om vad som bör göras åt den penibla situationen. Byt tränare! Ändra laguppställningen! Ändra taktiken! Vi har nu ett par månader på oss att fixa det hela innan

VM börjar 10 oktober. Hur skall det gå? Går det dåligt blir det nog nationalsorg.

Dyra boendekostnader

Huspriser i Sydney har jag skrivit om tidigare, men ämnet är nu på tapeten igen. Genomsnittspriset för ett hus i "Storsydney" är \$467,000, eller 2,5 miljoner kronor. Vill man bo någorlunda centralt är priset naturligtvis betydligt högre. Det är framför allt tomtpriser som driver upp kostnaden. Själva byggnadskostnaden behöver inte bli så dyr, då isolering, tripelglas på fönster och centralvärme ej behövs. Nej, släng upp några väggar och tak så har du ett hus. Men tomtpriserna driver alltså upp priset. I Sydney utgör tomtpriset för nybyggda hus i genomsnitt 60% av det totala priset. För 25 år sedan var andelen 32%. De som redan är husägare gottar sig gärna och diskuterar hur mycket deras hem har gått upp i värde. Men man är också orolig inför framtiden. Vi med barn frågar oss hur de någonsin skall få råd att köpa hus. Att köpa hus, och också helst betala av det snabbt, har traditionellt varit den vanligaste boendeformen i Australien. Räntekostnader på bostadslån är inte avdragsgilla i inkomstdeklarationen, så motivationen att betala av lån är hög. Men trots detta tar det nu längre tid att betala av de allt dyrare hemmen vi bor i. Cirka 70% av alla hushåll bor i egen bostad, och i de allra flesta fall rör det sig om fristående hus.

Nej, nu får det vara färdigskrivet för den här gången. När jag skrev om restauranger blev jag hungrig, så jag tror nog att det är dags att ta fram restauranguiden och hitta någon kul restaurang, indiskt kanske? ■

Examenspressen tynger de unga studenterna, så surfing och lata dagar vid stranden får vänta.

Vi presenterar

Eva White är vår återkommande skribent från Australien. Eva är uppvuxen på Gotland, men bor sedan 14 år med sin man och barn i Sydney.

Eva White med sin man Peter och sönerna Victor och Thomas.

"You + Me = Us!" Det var temat för den australiska Harmony Day i mars i år och illustrerar essensen inom australisk och nyzeeländsk politik och grundinställningen inom det multikulturella området.

Du + jag = vi!

Text: Kristian Lund-Jensen

De två immigrantländerna Down Under har, sedan den europeiska invandringen på allvar tog fart omkring 1850, gradvis utvecklat en multikulturell politik. Denna politik fokuserar i hög grad såväl på de problem en multikulturell befolkningssammansättning ger upphov till, som – och i än högre grad – på de möjligheter som dessa kulturella skillnader erbjuder. De bägge ländernas demokratiska system reflekterar en fast tro på den synergieffekt som uppstår vid ett harmoniskt samspel mellan de

sociala, kulturella och ekonomiska skillnader som immigranter från alla delar av världen representerar. Det är därför en tydlig rättighet för alla att hålla fast vid och uttrycka sina egna kulturvärden och sin egen tro. Men samtidigt föreligger ett lika tydligt krav på att andras kultursyn och livsstil ska respekteras. Vid den australiska ceremonin när immigranter blir australiska medborgare, ska personen i fråga förklara en framtida lojalitet till Australien och dess befolkning: "... vars demokratiska övertygelse jag delar, vars rättigheter och friheter jag respekterar och vars lagar jag ska följa!"

Respekt för mångfalden

Öppenhetens pris är alltså ett löfte om att bli en del av en framtida multikulturell gemenskap. För skandinaver som besöker Australien och Nya Zeeland är upplevelsen av den här övervägande multikulturella harmonin något stort. Det är upplyftande att delta i manifestationer och firandet av de många etniska gruppernas nationaldagar, till exempel den stora grekiska befolkningsgruppens festdagar med grekisk musik och dans kryddat med de kulinariska upplevelser som en sådan fest också erbjuder. Och när alla är utmattade avrundar man det hela med den australiska nationalsången som allsång.

Man kan också gå in på en av de många irländska pubarna på Saint Patrick's Day när allt är grönt och gaeliskt och Guinness-ölet flödar. Här kan festligheterna mycket väl sluta med att man sjunger "I still call Australia home". Listan med exempel skulle kunna bli lång eftersom den australiska befolkningen rymmer bort emot 150 olika nationaliteter. De har alla accepterat att friheten att hålla fast vid sin nationella och kulturella värdegrund innebär en överordnad lojalitet till Australien och en respekt för dess mångfald. Individuella skillnader och bakgrunder ska utgöra en fördel för alla.

Skuggor från det förflutna

Men så har det ju inte alltid varit. Respekten för den australiska ursprungsbefolkningen var inte stor bland de första immigranterna – de brittiska kolonisationsmännen. Det brutala bortträngandet av aboriginernas livsmönster och värderingar är välkänd. Och trots många förbättringar och erkännanden kastar förhållandena mellan ursprungsbefolkningen fortfarande mörka skuggor i det annars solbelysta multikulturella

Nationalsångerna

Nya Zeeland

Sedan 1977 har Nya Zeeland haft två likvärdiga nationalsånger, "God Defend New Zealand" och "God Save The Queen", men det är i stort sett bara den första som används. Texten till "God Defend New Zealand" skrevs på 1870-talet av Thomas Bracken. Se hela texten på: www.wikipedia.org/wiki/God_Defend_New_Zealand

paradiset. Integrationsprocessen mellan Nya Zeelands maorier och de brittiska kolonisatorerna skedde på ett betydligt mer harmoniskt sätt, vilket fortfarande illustreras genom upprätt hållandet av maori som officiellt språk jämsides med engelskan.

Skärpta immigrationskrav

Australien och Nya Zeeland har fortfarande behov av fler invandrare för att säkra de två nationernas framtida utveckling. Men medan Australiens ursprungliga kolonisering i vid utsträckning skedde genom arbetskraft i form av engelska och irländska straffångar, är kraven på nutidens immigranter väldigt fokuserade på invandrarernas yrkes- och utbildningsmässiga kvalifikationer. Även kraven på språkkunskaper (engelska) har skärpts, och en ekonomisk säkerhet – för att man inte omedelbart ska kunna lägga beslag på förmånerna i det australiska välfärdssystemet – finns också med bland invandringskriterierna.

Skärpt och ändrad politik

På flyktingområdet har sammanförandet av familjer drastiskt begränsats under senare år, och man försöker minska flyktingströmmarna bland annat genom en långdragen isolering av de asylsökande som kommer till landet, särskilt vad gäller båtflyktingarna.

Australiens – och även Nya Zeelands – invandrings- och flyktingpolitik har under den senaste tiden skärpts och ändrats. Dessa ändringar har varit och är fortfarande orsak till mycket debatt och kritik, inte minst i medierna. Den önskade balans som dessa ändringar ska åstadkomma ändrar dock inte något väsentligt i den grundläggande filosofi som kommer till uttryck i den politik och de program som rör det multikulturella området.

Australien

Även texten till Australiens nationalsång, "Advance Australia Fair", daterar sig från 1870-talet och är skriven av Peter Dodds McCormick. På 1970-talet hade flera regeringar en ny officiell nationalsång på agendan. I konkurrens med Banjo Pattersons "Waltzing Matilda", Carl Lingers "Song of Australia" och den brittiska nationalsången "God Save The Queen", var det "Advance Australia Fair" som tog hem segern. Men det var först 1984 som sången fick status som Australiens officiella och ceremoniella nationalsång. "God Save The Queen" är fortfarande den kungliga hymnen. Läs hela texten på: www.hamilton.net.au/advance.html

God of Nations at Thy feet,
In the bonds of love we meet,
Hear our voices, we entreat,
God defend our free land.
Guard Pacific's triple star
From the shafts of strife and war,
Make her praises heard afar,
God defend New Zealand.

Men of every creed and race,
Gather here before Thy face,
Asking Thee to bless this place,
God defend our free land.
From dissension, envy, hate,
And corruption guard our State,
Make our country good and great,
God defend New Zealand.

Vi presenterar

Kristian Lund-Jensen sitter i Vänskapsföreningens styrelse och är Danmarks tidigare ambassadör i Canberra.

Australians all let us rejoice,
For we are young and free;
We've golden soil and wealth for toil,
Our home is girt by sea;
Our land abounds in Nature's gifts
Of beauty rich and rare;
In history's page, let every stage
Advance Australia fair!
In joyful strains then let us sing,
"Advance Australia fair!"

Beneath our radiant southern Cross,
We'll toil with hearts and hands;
To make this Commonwealth of ours
Renowned of all the lands;
For those who've come across the seas
We've boundless plains to share;
With courage let us all combine
To advance Australia fair.
In joyful strains then let us sing
"Advance Australia fair!"

Foto: Tourism New Zealand.

Höstens aktiviteter med MyPlanet

Reskvällar i oktober – Over There & Down Under

MyPlanet åker nu på turné med reseföredrag om Kanada/USA samt Australien! Vi får ofta önskemål att besöka fler städer ut i landet och nu gör vi slag i saken. Under hösten kommer vi till orterna nedan. Turnén fortsätter dock under våren, då vi kommer att besöka andra delar av landet. Så håll ögonen öppna!

Vi inbjuder till två reseföredrag med inspirerande bilder:

Följ med oss till "Vilda Västern". Resan går genom västra USA och upp till Kanada. Fokus på naturupplevelser, nationalparker men även spännande storstäder som San Francisco och Vancouver.

Därefter flyttar vi oss till andra sidan jorden, till Australiens förunderliga värld. Här ges information och inspiration i ord och bild för dig som kanske planerar en egen resa down under.

Måndag 6 oktober kl. 19.00
Linköping

Konsert & Kongress,
Konsistoriegatan 7

Tisdag 7 oktober kl. 19.00
Karlstad

Bibliotekshuset,
V. Torggatan 26

Onsdag 8 oktober kl. 19.00
Örebro

City Konferens Center/Hörsalen
Klostergatan 23 (vid Resecentrum)

Torsdag 9 oktober kl. 19.00
Västerås

Elite Stadshotellet,
Stora Torget

Äventyrskväll i Göteborg

Våra äventyrskvällar har varit uppskattade och i september bjuder vi därför igen in till föredrag med fokus på äventyr. Lyssna på erfarna vagabonder berätta om äventyr och upplevelser i Nordamerika samt Australien/Nya Zeeland. Du bjuds på spännande historier och storslagna bilder och får säkerligen inspiration till egna äventyr i länderna down under och over there!

Onsdag 17 september kl. 19.00
Göteborg

Stadsbiblioteket, Götaplatsen

Perth och Western Australia – Resmål eller studieplats

Låt dig inspireras av den fantastiska naturrikedomen i Australiens största delstat, Western Australia, och lyssna till vad västkustens storstad, Perth, har att erbjuda. David Sondhi, från den välrenommerade skolan, Western Academy of Performing Arts, vid Edith Cowan University i Perth, presenterar för såväl den ressnuggne som den studieintresserade vad som kan upplevas i dessa regioner. Självklart berättar han också om vad universitetet kan erbjuda svenska studenter.

Onsdag 22 oktober kl. 18.00
Stockholm

Engelbrektsskolan
Valhallavägen 76 (T-bana: Tekn. Högskola)

Medlemmar gratis inträde. Övriga 40 kr. Hjärtligt välkomna!

För mer information om alla aktiviteter, se www.myplanet.com Klicka på aktuellt land och välj därefter Kalendern.

MyPlanet Education

presenterar höstens nyheter & aktiviteter

Audition

WAAPA, Western Australian Academy of Performing Arts vid Edith Cowan University i Perth, tillhör Australiens absolut främsta institut inom Performing Arts. Efter tidigare lyckade auditions besöker nu David Sondhi från WAAPA igen Sverige för att ge fler svenskar chansen att ta sig in på den prestigefyllda skolan. Auditions ges till följande utbildningar:

Bachelor of Arts (Theatre Arts)

Treårig grundutbildning på kandidatnivå för dig som vill arbeta professionellt med eller inom teatern.

Master of Arts (Theatre Practices)

Ettårig påbyggnadsutbildning på magisternivå för dig som vill fördjupa dina kunskaper inom teater.

Stockholm

Fredag 24 oktober kl. 9.00-17.00

Mosebacke Etablissement (Corneliusrummet)
Mosebacke Torg 3

För mer information och tidsbokning, kontakta MyPlanet Education på tel. 08-442 98 92 eller e-mail, education@myplanet.com.

Under hösten kommer MyPlanet Education att arrangera ett flertal informationsmöten och evenemang om studier utomlands. Håll dig uppdaterad om vad som är på gång i din stad, genom att kontinuerligt besöka MyPlanet Educations hemsida www.myplanet.com/education.

Kombinera studier med sol och bad på Queenslands Solkust

MyPlanet Education har precis inlett ett nytt samarbete med det vackert belägna University of the Sunshine Coast. Universitetet grundades så sent som 1996 och är därmed Australiens yngsta universitet. Undervisningen sker i nya fräscha lokaler, med moderna faciliteter. Universitetets 3,500 studenter erbjuds

över 50 innovativa utbildningsprogram inom ett brett spektrum av ämnen, i allt från media och kommunikation, marknadsföring och design till internationella relationer och miljövetenskap.

Studenterna erbjuds nybyggda, fullt utrustade campuslägenheter, med tillgång till bl.a. pool, tennisbana, grillplats och spelrum. Universitetet och solkusten ligger cirka en timme norr om Brisbane. Området är mycket omtyckt och känt för dess vackra natur med långa stränder och charmiga små semesterorter. Klimatet är subtropiskt med ett genomsnitt på 300 soldagar per år.

För ytterligare information om University of the Sunshine Coast, kontakta MyPlanet Education på telefon: 08-442 98 92, E-mail: education@myplanet.com eller besök vår hemsida www.myplanet.com/education

Sommarens stipendiater har utsetts!

Susanna Andersson från Västra Frölunda och Therese Gustafsson från Linköping, tilldelas vardera 2,000 kronor.

Susanna läser textilekonomutbildningen vid Borås högskola och ska under nästa termin studera management och nationalekonomi på University of Queensland i Brisbane.

Therese studerar ekonomi vid Uppsala universitet och ska till hösten läsa marknadsföring på Monash University i Melbourne.

Vi gratulerar Susanna och Therese och önskar dem lycka till med sina studier i Australien!

Som utbildnings-, medie-, finans- och handelscentrum är Auckland en stad med många olika ansikten. Bakom de moderna fasaderna lever bland annat så många polynesier att storstaden brukar kallas världens polynesiska huvudstad.

En stad med många

Foto: New Zealand Tourism.

Hela 97% av Nya Zeelands polynesier har Auckland som hemstad.

Text och foto: Mathilde Moyell Juul

Går jag en tur längs Ponsonby Road, K'Road och vidare längs Queen Street in till centrum, möter jag, precis som i alla storstäder, en mängd av främmande ansikten från olika kulturer. Men Auckland innebär ett möte med en del andra befolkningsgrupper än dem vi är vana vid i Skandinavien. Här är det primärt asiatiska, maoriska och inte minst polynesiska ansikten blandade med pakeha (invandrare från Europa) som ingår i gatubilden.

Besynnerligt nog är det civilisationen från Stillaehavsöarna som jag känner till minst om. Detta är ironiskt, eftersom den rent faktiskt är den tredje största befolkningsgruppen i Nya Zeeland. Den här befolkningen växer elva gånger snabbare än någon annan etnisk grupp

i Nya Zeeland och det innebär en fördubbling under 30 år. Det väckte min nyfikenhet och gjorde att jag ville veta mer om den polynesiska världen.

Familjen och kyrkan

Efter att ha pratat med Melani Anae, Director of Pacific Studies på University of Auckland, får jag svar på många av mina frågor kring Stillaehavsboomen i Nya Zeeland – i huvudsak koncentrerad till Auckland där 97 procent av Nya Zeelands polynesier bor.

– Bakgrunden till Aucklands popularitet bland polynesier är en annan än på 1960-talet. Då gällde det att skaffa sig jobb. I dag är det mer en fråga om att knyta familjeband och Auckland är fortfarande det ställe där kyrkan är etablerad och där familjerna bor. Det är

- 6,5 procent av den nyzeeländska befolkningen är från Stillaehavsöarna.
- De första polynesierna bosatte sig i Nya Zeeland på 900-talet, men det största antalet kom under 1950-talet och 1960-talet när Nya Zeeland led brist på arbetskraft.
- Den polynesiska befolkningen väntas fördubblas före år 2031.
- 40 procent av den polynesiska befolkningen i Nya Zeeland är under 15 år.
- 4,5 procent av den nyzeeländska arbetskraften är polynesisk.
- 97 procent av den polynesiska befolkningen i Nya Zeeland bor i Auckland.

Källa: Statistics New Zealand

därför naturligt att de som flyttar hit gärna stannar i den miljön, säger hon. Melani Anae är själv samoan, född i Nya Zeeland av föräldrar som kom just från Samoa för att hitta arbete. Hon har skrivit en doktorsavhandling om nyzeeländskfödda samoaners identitet och har i kraft av sitt arbete nära kontakt med unga polynesier.

Multikulturellt mekka

Melinda Messam, 27, är en av dessa unga personer med rötter i Fiji, Hawaii, Samoa, England och Skottland. Hon är adoptivbarn och har vuxit upp i en holländsk/engelsk miljö i Rotorua. – Jag känner mig både polynesisk och nyzeeländsk; min bakgrund är väldigt viktig för mig. Att bo i Auckland har gjort att jag identifierar mig med den polynesiska befolkningen i högre grad än tidigare då jag bodde i städer som Wellington, Christchurch och Rotorua, som är tämligen "vita". – Alla de olika kulturerna gör staden mycket mer

ansikten

kosmopolitisk. Auckland har en kärvhet och ett "annorlundaskap" som ett resultat av att så många olika kulturer finns samlade på ett ställe. Det kan jag identifiera mig med, och det är därför som jag älskar att bo i Auckland, säger hon. Melani Anae tillägger att staden är attraktiv eftersom den är känd som världens polynesiska huvudstad. Här förekommer loppmarknader och festivaler där polynesier och andra etniska grupper kan vara som de vill.

Goda förebilder

Just ungdomar som Melinda är viktiga i diskussionen om polynesiernas framtid, eftersom mer än hälften av den polynesiska befolkningen i Nya Zeeland är under 25 år (riksgenomsnittet ligger på 38 procent). Den polynesiska befolkningen har historiskt sett befunnit sig långs ner i den sociala rangordningen. De flesta polynesier har jobb som hotas av den globala ekonomin och av den tekniska utvecklingen. Deras låga löner och deras stora familjer (större än genomsnittet)

har gjort gruppen polynesier till en enkel måltavla. Och även om kriminaliteten ökar inom alla befolkningsgrupper, så fokuserar medierna ofta på polynesierna.

Framgångshistorier finns, men dessa utgörs vanligen av förebilder inom idrott eller i tv-serier – ett mönster, som Melani Anae gärna ser ändras. – Vi befinner oss längst ner, och det finns bara en väg för oss. Uppåt. Jag tror att det faktum att flera av oss nyzeeländskfödda polynesier innehar maktpositioner kommer att göra det lättare att åstadkomma en förändring och skapa förebilder utöver rugbyspelare eller skådespelare i Shortland Street (nyzeeländsk tv-serie, reds anmärkning). Det finns många personer från Stilla-havsöarna inom den akademiska världen och inom finansbranschen, men dem hör man aldrig talas om. Några har tagit sig till toppen på bekostnad av sin kultur, men sedan finns också vi andra som har klarat av att hålla fast vid den.

Framtidens blandningsmodell

Melinda är ett bra exempel på framtidens polynesiska ungdomar. Hon är utbildad grafisk designer och arbetar som stylist för den stora butikskedjan The Warehouse som är en nyzeeländsk ikon för ekonomisk framgång. Hon menar att hennes "framgång" beror på att hon är uppvuxen i en multikulturell miljö där många olika värden har funnits representerade. Hon planerar att uppfostra sina egna barn, nästa generation, på liknande sätt. – Jag tror att de kommer att växa upp med en blandning av de gener som jag själv är en produkt av och söka de rötter som de finner mest intressanta. Och ju mer polynesiska och kosmopolitiska Auckland blir, desto mer sannolikt är det, säger hon.

Melani Anae håller med. – Framtidens

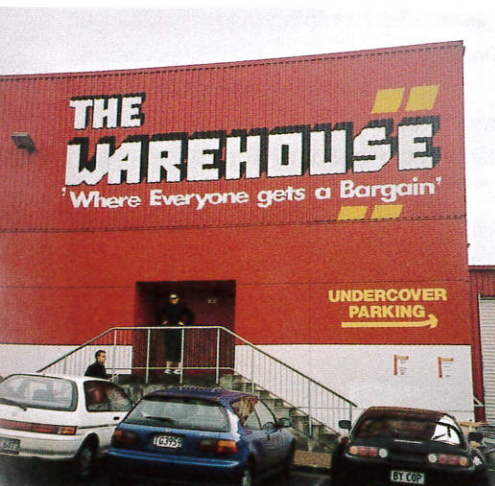

Melani Anae är stolt över sin polynesiska bakgrund.

barn till polynesiska föräldrar kommer att identifiera sig med både sina polynesiska och sina nyzeeländska rötter. Vi är inte det ena eller det andra, utan människor som försöker ta sig fram i världen. Den polynesiska befolkningen har drömmar och ambitioner som växer i kombination med de möjligheter som Auckland kan erbjuda. Det återstår fortfarande en hel del, men med förebilder som Melani Anae och Melinda Messam skulle den positiva utvecklingen kunna fortsätta och därmed göra det polynesiska ansiktet i Auckland mer respekterat.

Vi presenterar

Mathilde Moyell Juul studerar journalistik och engelska på RUC och har i samband med detta gått en termin på University of Auckland.

The Warehouse, en nyzeeländsk symbol över ekonomisk framgång.

Varje år i mars sammanstrålar skandinaver bosatta i Nya Zeeland i Wellington för att fira The Scandinavian Gathering. Här följer en rapport från årets möte, det 11:e i ordningen.

Skandinaviska mötet i Wellington

Text och foto: Annika Ohlson-Smith, Nelson, NZ

Redan på fredagskvällen var det skumpa och välkomsttal av Vicekonsul Wivian Buckrell i Wellingtons vackra Old Town Hall och orgelkonsert av Mark Whitfield. Mötet öppnades dock officiellt på lördagen. Närvarande var ca 300 personer inklusive Sveriges, Norges och Danmarks Ambassadörer, Sveriges General- och Vicekonsul, samt Wellingtons Vice Borgmästare. Några hade kommit ända från Skandinavien och Australien. Danmarks Ambassadör Jörgen Möller inledningstalade om betydelsen av vikingaskepp och svanar som symboler för Skandinavien. Medan vi sjöng nationalsångerna hissades flaggorna. Vi sjöng på de respektive språken, så det blev lite tyst när vi skulle sjunga på isländska.

Efter Vice Borgmästare Alick Shaw välkomsttalat om shopping i huvudstaden var det dags för marknadsstånden. Där fanns bl.a. påskpynt, svenska träskor, danskt silversmide och naturligtvis mötets speciellt designade t-shirts och ölglas. Fina vinster lottades ut, bl.a. en vacker blågul glasskål från Höglunds i Nelson.

ABBA och bastubadande finsskor

Sedan blev det parad som gick genom hela innerstan nästan ända fram till Parlamentshuset. Först i paraden färdades småttingar i ett vikingaskepp. De åtföljdes av danska folkdansare, som gjorde sina turer i gatukorsningarna. Så kom svenskarna med ABBA, Pippi Långstrump, Midsommarstång och ishockeyspelare. Vi tågade till ABBA-musik och en fela som spelade Gärdebylåten, vilket gjorde det något förvirrande att hålla takten.

Finlands nästa Räikkönen...?

Bakom gick grymma norska och isländska vikingar, som hotade mötande trafik. Finlän-darna hade bastubadande flickor viftandes med björkris och Koskenkorva, ispimpel-fiskare och bilrallyförare.

Galna var dom och vansinnigt roligt hade vi alla. Även åskådarna som inkluderade svenska turister lockades med. Lördagshoppande Wellingtonbor vinkade glatt. Vädergudarna sponsrade oss med strålende sol och svag vind.

Efteråt blev det "workshops" i bl.a. påsk- och julpynt, snapsvisor, folkdans, Daniel Solander, skandinaviska författare och att vara invandrare. I det senare fann vi att oberoende av orsaken till emigrationen tar det några år att sörja hemlandet (framförallt språket) och att akklimatisera sig i det nya landet.

Snapsvisor och Janssons frestelse

Fullmatade av kunskap gick vi sedan "till smörgåsbords". Silltallriken var helt utsökt. I brist på snapsglas placerade man en ishink

Vikingar gör huvudstaden osäker.

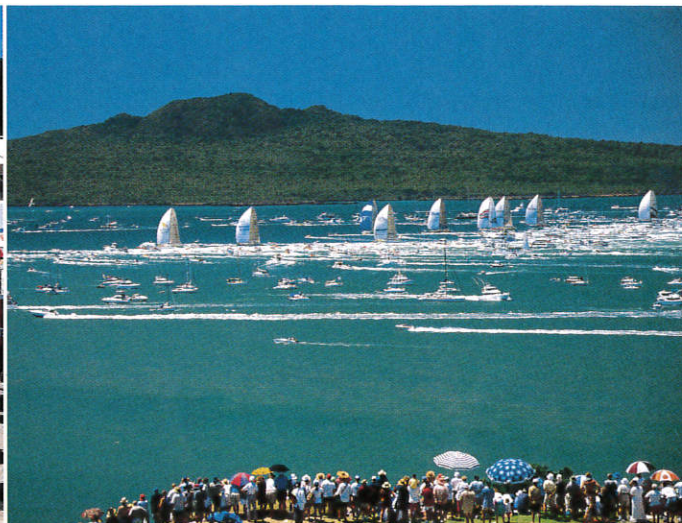
med minibrännvinsflaskor på bordet. Vi halsade friskt till tonerna av de nyss inlärdas snapsvisorna. Fast stackars Jansson fick se sig frestelse utan både ansjovis och grädde, men vad gjorde det - stämningen var god!

Stämningen blev i topp när Sveriges Ambassadör Lars-Erik Wingren kom med mötet som en stor överraskning: Generalkonsul Bill Jeffers belönades med Kungliga Nordstjärneorden och Wivian Buckrell med Utrikesförvaltningens förtjänstmedalj. Bill var "speechless" och Wivian i glädjehocktåtar och alla vi andra stampade, applåderade, visslade och sjöng "For He/She is a jolly good fellow". Sedan fortsatte festandet halva natten.

Söndagens gudstjänst firades i Old St Paul's Church med pastor Peter Hellgren från Svenska Kyrkan i Melbourne. När postludion klingat ut sänktes alla skandinaviska flaggor som hängde i taket på den vackra gamla träkyrkan och det fick symbolisera slutet på en mycket lyckad weekend.

Kiwi Adventure

Äntligen – Gruppresa med svensk färdledare till Nya Zeeland! 2-23 mars 2004.

Efter många förfrågningar från våra medlemmar om en gruppresa till Nya Zeeland har vi nu glädjen att meddela att vi erbjuder en resa i mars 2004. Vill du uppleva så mycket som möjligt under en begränsad tid föreslår vi absolut att du ska följa med denna rundtur. Allt är bokat och klart så själv kan du koncentrera dig på att njuta av alla storslagna upplevelser.

Fantasieggande landskap

Nya Zeeland har ljuvlig, närmast drömlig natur som berör alla som besöker landet. Det är alltså inte konstigt att det här fantasieggande landskapet har bildat bakgrund för många

specialfilmer – nu senast den nyzeeländska regissören Peter Jacksons tolkning av Tolkiens trilogi "Sagan om ringen".

Det bästa av Nya Zeeland

MyPlanets gruppresa bjuder på det bästa av Nya Zeeland. Bland annat får du uppleva frodig regnskog och snöklädda alplandskap. Glaciärer och gejsrar, storslagna klippkuster och fridfulla sandstränder. Här finns sälar och valar som leker i havet och miljontals får på de gröna ängarna. Nordön och Sydön – alltsammans upplever du på denna rundresa. Det ingår också besök och övernattnings hos

lokala farmare. På utresan görs ett stopp med övernattnings och rundtur i Bangkok, en fascinerande storstad. På hemresan ingår dessutom ett 2-dagars stopp i metropolstaden Sydney.

Pris per person: 34 950 kr

Priset inkluderar flygresan med Thai Airways, 18 övernattnings på hotell samt turer och arrangemang enligt vårt program. Då det är begränsat antal platser på resan rekommenderar vi att ni bokar snarast.

Välkomna att kontakta oss på MyPlanet för mer detaljerat program, eller se www.myplanet.com.

Under OS 2000 marknadsförde Sydney sig på världens tv-skärmar som en vacker och välfungerande multikulturell storstad. 2002/2003 fick Thomas Fink möjligheten att dyka ner under den idylliska OS-imagen och för en stund vara en del av en australisk vardag i Sydney.

Text och foto: Thomas Fink

Syftet med min vistelse i Australien är att studera filmproduktion på University of Technology Sydney (UTS). Själva UTS är i bästa OS-stil väldigt multikulturellt och har en internationell inriktning. Så klassen i ett av de ämnen jag läser består av arton internationella studenter från femton olika länder fördelade på sex kontinenter. Det är lärorikt och en stor utmaning att ingå i projektgrupper där vi mot bakgrund av våra respektive kulturella värdegrunder tillför idéer från våra hemländer. Glaskupan från den vanliga danska vardagen har lyfts upp och faktiskt doftar det också gott där utanför. Varje dag presenteras jag för helt nya attityder och livsåskådningar som jag själv aldrig skulle ha kommit att tänka på. Och det är nyttigt att prova på att släppa lite på sina egna danska värderingar och upptäcka världen på nytt utifrån nya perspektiv. Enligt min mening börjar den egentliga resan först när denna aspekt blir medveten. Kulturerna konfronteras inte bara när det gäller attityder och värderingar, utan också i helt konkreta situationer. Ett exempel är när jag låter min kinesiska studiekamrat beställa mat till mig och jag blir serverad maneter, tång och fiskhud samt rykande varmt grönt te.

Känsla för att ta det lugnt

Den australiska vardagen kan vara svår att hitta på UTS, men den upplever jag i gengäld dagligen i förorten Manly där jag bor. Här börjar dagen ofta i bästa aussiestil redan i soluppgången med en tur på surfbrädan bland vågorna. Det är en obeskrivlig känsla att glida fram på en genomskinlig, ljusblå stillahavsvåg innan dagens plikter kallar. Surfningen verkar vara totalt förankrad i australiernas respekt för naturen och avspända livsstil.

På samma sätt som eskimåerna har många

Under Sydneys

Circular Quay – et multikulturellt samlingsställe.

olika ord för snö eftersom snön har en viktig roll i deras kultur, så har australierna oändligt många olika ord för att koppla av eller ta det lugnt. "Keepin' it mellow", "chillin' out", "taking it easy", "cruzin' around" och "hanging

out" är några exempel. Precis som i många andra förorter vid kusten är tillvaron i Manly koncentrerad kring stranden, och det har blivit en hel livsstil för många australier. Här är det mer avspänt än i centrala Sydney och här

Joakim von Ankas "kassavalv".

Multikulturella yta

av australiska glädjeämnen
urförning, vandring i nationalpar-
kvällar med några VB (australisk
kn.).

ra jantelagen

gerar mötet mellan australierna
ningar" så bra som det gör? En
orsakerna måste enligt min
vas just australiernas öppna,
h avspända inställning till
la och bekymra sig för saker
enting för australierna, och det
glad, positiv och avslappnad
främmande kulturer uppfattas
essant och lärorikt. Det här
tryck i det för en dansk ganska
mate" (kompis) som först verkar
es obetydligt ord som placeras
mening. Men jag menar att
vittnar om djupare kulturella
n av de viktigaste skillnaderna
sk och skandinavisk kultur – en
het och vänlig respekt inför nya
hansyn till jantelagen. Alla
"mate" och alla verkar betrakta
mates".

örst det väldigt märkligt att
nniskor plötsligt tilltalade en

vill växla några vänskapliga ord. Det behöver
inte handla om någon speciell anledning att
interagera med människor som man av en
slump stöter ihop med på gatan, utan det är
något som skapar en trevlig och harmonisk
social atmosfär där interaktionen inte bara är
ett redskap utan ett mål i sig själv.

Under ytan

Det är lätt att få Sydney att låta som ett vän-
ligt multikulturellt paradiset utan motsättningar
och problem, och det är onekligen också den
känsla man får när man strosar runt med en
surfbräda under armen på en solbelyst strand
i Manly. Men under "no worries, mate"-ytan
ligger en förträngd kärv verklighet, och ett par
av stadsdelarna i Sydney vittnar om en sorglig
historia.

Det nergångna backpackerområdet Kings
Cross uppstod på sin tid som ett underhåll-
ningsmekka för amerikanska soldater på "rest
& recover"-vistelse från Vietnamkriget. Och
här stryker det fortfarande runt prostituerade
tonåringar, alkoholister och piercade narko-
maner. Ett par boomerangkast längre bort
ligger Central Business District (CBD) där
stilrena kostymer, blänkande attachéväskor
och vindfasta frisyrier präglar den skuggade
gatubilden mellan skyskraporna. I stadsdelen

stamkultur i ett alltmer amerikaniserat och
affärsinriktat Sydney. Hur ska ett folk vars
ursprungliga språk inte har något ord för
pengar någonsin kunna ställa om sig till ett
liv i centrala Sydney och en tillvaro som har
Joakim von Ankas besatthet av pengar som
ledstjärna? Hur ska en aboriginer med en
bakgrund i "the lost generation" någonsin
kunna se en ny-australier i ögonen med ett
"No worries, mate"?

Därför verkar Sydney inte befinna sig i
total harmoni. En annan motsättning hittar
man i en sträng invandringspolitik som till-
sammans med starkt kritiserade flyktingläger
inte heller stämmer helt överens med den
glada OS 2000-bilden av en välfungerande
multikultur och med en genomsnittsaustrali-
ers öppna och vänliga attityd. Vart är Sydney
på väg? Nog är Sydney på många sätt ett in-
tegrerat, välfungerande multietniskt samhälle
och en internationell smältdegel med kulturer
från alla världens hörn, men det rubbar inte
det faktum att det fortfarande finns paradoxer
under stadens moderna, glada yta och stolta

Vi presenterar

Thomas Fink har snart tillbringat ett år i

I Nya Zeeland är det mer än 160-åriga Waitangifördraget ständigt i hetluften. Orsaken just nu är en konflikt mellan maorier och regeringen över tillgången och användandet av landets stränder och kustvatten.

Kampen om kusterna

Text: Ulrika Silfverberg-Willcox

The Treaty Of Waitangi är ett avtal som 1840 skrevs under av representanter från maorifolket och England. I princip gav avtalet nybyggarna rätt till självstyre med respekt för maorierna och deras mark, skog, fiske och kultur. Dokumentet är komplext och skrivet i två versioner, en på maorispråket teo reo och en på engelska. Genom Waitangi Domstolen kan maoribefolkningen göra anspråk på exempelvis mark eller fiskerätt de förlorat. Runt 70 % av de 1,050 anspråk som maorifolket har sökt genom Waitangidomstolen är nu avslutade eller under förhandling.

Begränsad tillgång till kusterna

Idag förekommer en debatt angående äganderätten av stränder och kustvattnen runt Nya Zeeland. Olika maoristammar har lagt in anspråk på bruklig rätt till dessa. Enligt den internationella regeln att man har rätt till 200 sjömil runt sina kuster äger den nyzeeländska staten landets kuster och vatten. När det gäller kusten med dess stränder och klippor har vi något som heter The Queens Chain, vilket innebär att marken ca 20 meter ovanför högvattengränsen inte får ägas privat, utan tillhör staten och allmänheten. Men markerna ovanför The Queens Chain är till största delen privatägda, med påföljd att kusten inte är så lättillgänglig för allmänheten.

Givetvis finns det dock många parker med tillträde som utnyttjas av befolkningen runt om i hela landet. De som har båt kan verkligen få glädje av kusten, och båtfolk finns det gott om.

En långvarig process

Den grundläggande åsikt som maorierna

framhäver är att stränderna och havsbädden alltid har och alltid kommer att tillhöra "tangata whenua" (maoribefolkningen). Regeringen håller just nu på att formulera ett förslag inför förhandlingarna som snart kommer att inledas. Historiskt sett har förhandlingar mellan regeringen och Waitangidomstolen varit en lång och utdragen process och många nyzeeländare är trötta på alla anspråk från maoribefolkningen via Waitangidomstolen. Regeringens mål är att avsluta alla fodringar från maorier och komma fram till en slutlig uppgörelse innan år 2015.

Lösning inom sikte

Nu hoppas vi att frågan angående havsbotten och våra stränder ska förhandlas utan större konflikter. Hur nyzeeländarna ser eller tar del

i debatten beror lite på hur man översätter Waitangifördraget och vad för förståelse och insikt man har inom detta ämne. Ibland handlar det bara om ord och fraser och hur man översätter dessa till praktiken. Maorierna använder sig av begreppet bruklig rätt, vilket kan vara svårdefinierbart. Den brukliga rätten är dock inte detsamma som att ha äganderätt och om maorierna kan bli förmyndare och ha rätt till traditionellt bruk finns det kanske hopp om en lösning. Det viktigaste är att kusterna inte faller till privat ägande, eller att maorierna förhindrar allmänhetens tillgång till kusterna. Enligt vår statsminister Helen Clark kommer tillträde för hela befolkningen till allmänna platser och maoribefolkningens brukliga rätt att skyddas under dessa förhandlingar.

Idag, med en multikulturell befolkning som ökar varje dag, är det dock väldigt viktigt att förstå vad Waitangifördraget är för något och förstå att Nya Zeeland har ett avtal med den inhemska befolkningen. Respekt och förståelse är två viktiga ingredienser för framtidens multikulturella nyzeeländska samhälle.

Uppsving för filmindustrin

Den nyzeeländska filmindustrin blomstrar tillfället med filmer som Whale Rider, Lord of the Rings och Rain, alla prisbelönade runt om i världen. Whalerider, Niki Caro's film baserad på Witi Ihimaera's bok, hade premiär i Nya Zeeland i början av året och blev mycket lönsam. I Australien blev Whalerider den mest lönsamma nyzeeländska filmen genom tiden och den tas nu med storm i USA och Europa.

Peter Jackson har med trilogin Sagan om Ringen hjälpt till med att skapa ett klimat här i Nya Zeeland som ger filmindustrin extra stimulans. Filmskapare har stärkt sin självkänslor och inser att allt är möjligt. Även

Sagan om Ringen trilogin har betytt mycket för den nyzeeländska filmindustrin.

regeringen har följt med i samma linje och givit ut mera bidrag, inte bara till filmindustrin men också till andra konstområden.

Med den otroligt omväxlande natur och skönhet som Nya Zeeland har att erbjuda har många internationella filmbolag börjat söka sig hit. Senast var Tom Cruise här och filmade i tre månader med hans senaste film, och enligt kulturministern är tre nya stora internationella filmprojekt på gång. En av dem är Emperor Zehnder med Richard Gere och en annan är The Lion the Witch and the Wardrobe med en budget på 170 miljoner dollar.

Vad man nu vill åstadkomma på Nya Zeeland är att kunna erbjuda internationella filmbolag ekonomiska förmåner, men också att se till att vår egen filmindustri gynnas. Man vill

Nya Zeelands kuster är åtråvärda både för maorier, övriga nyzeeländare och turister.

uppmuntra bolagen att använda sig av lokal arbetskraft. Med dessa initiativ hoppas man på ökade inkomster i utländsk valuta som kan stimulera den inhemska ekonomin.

Fånge i paradiset

För en tid sedan satt jag och studerade den bästa och mest lämpliga resfärden till Kanarieöarna från Nya Zeeland. Det internationella politiska klimatet var just då inte det bästa med hot av terroristattacker i USA

och i England, och i Asien härjade SARS. Jag ropade till min 13-åriga son Daniel som ska resa till Kanarieöarna.

– Daniel, antingen flyger du via Los Angeles och London med terrorister och bomber eller så flyger du via Asien med risk att få SARS. Han tittade på mej och funderade ett tag.

– London via Los Angeles, sade han. Det är bättre att bli bombad än att få SARS, var hans argument!

Den kvällen tänkte jag att om världen verkligen skulle se riktigt dystert ut och att resa inte var ett val längre, hur förfärligt skulle det då vara att sitta fast på Nya Zeeland? Mina tankar svepte sig över gröna kullar, vita stränder, klippor, vandringsleder, alptoppar, segling, skidåkning, kultur, musik, mat och allt annat som Nya Zeeland har att erbjuda och jag insåg att det nog inte vore så dumt att bli fast på dessa öar långt nere i Stilla Havet, om man nu skall fastna någonstans! ■

Vi presenterar

Svenskan Ulrika Willcox bor sedan 1990 i North Shore, Auckland med sin man Hamish och två barn. Ulrika är förskolelärare och fritiden tillbringas helst i segelbåten med familjen.

Ulrika med sin man Hamish och barnen Anna och Daniel njuter af Nya Zeelands vackra kustlandskap.

På Lizard Island i Stora Barriärrevets nordligaste utpost samsas en marin forskningsstation med en exklusiv turistanläggning. Härifrån bedrivs forskning, finansierad av öns välbärgade besökare, i jakten på nya arter och kampen för att rädda korallreven.

PärLAN på Revet

Text och foto: Dag Jonzon

Färgerna är fantastiska, särskilt de turkosa och blå skiftningarna i vattenytan. Och den här dagen är som de flesta andra dagarna ute på Lizard Island. Varm, solig och enastående njutbar.

Nu tar jag i, tänker ni, men orden är inte mina utan kommer från Lyle Vail, som är forskningschef och som kom hit redan 1990. Han tycker verkligen att han hamnat i paradiset, eftersom han är stationerad och bor i en nationalpark, omgiven av en marin park på en korall i Stora Barriärrevet. I trettio år har man forskat om korallrevens framtid på Lizard Island Research Station och försökt kartlägga det oerhört artrika ekosystem som existerar runt reven.

Storslagen arbetsmiljö

Som ett pärlband, över 200 mil långt, sträcker

sig de otaliga korallöarna längs Australiens östkust och som dess nordligaste spets ligger Lizard Island med sin högsta punkt på 359 meter. Den bergiga ön blev vintern 1770 räddningen för kapten Cook, som från toppen på ön kunde staka ut en segelbar passage ut mellan alla korallrev och öar i det grunda men vackra vatten han lät döpa till Stora Barriärrevet. 233 år senare har jag också tagit mig ut till Lizard Island. Det finns verkligen inte många platser som den här – på hela vår planet.

– Well, it's a pretty unique place, konstaterar Lyle ödmjukt.

Ja, tänk er själva, vilken arbetsmiljö, ja vilken livsmiljö, han har där ute i korallhavet, omgiven av minst 1,200 olika arter av fisk och så alla andra koraller och ryggradslösa djur som ännu inte ens beskrivits eller upptäckts av den vetenskapliga världen. Varje år gör man nya upptäckter här; så sent som för två månader sen gjordes den senaste nyupptäckten. Det var en dittills okänd liten ryggradslös varelse utan vetenskapligt namn som befann sig rakt nedanför forskningsstationen utanför stranden där forskarna har sina båtar.

Anrik forskningsstation

Här kan alltså, bokstavligt talat, varje nytt dyk bli till ett nytt bidrag i försöken att bringa ordning i det myller av färger och former, som utgör allt levande i korallreven och även bli till en ny möjlighet att göra egna unika vetenskapliga upptäckter.

Lizard Islands forskningsstation har varit igång sedan början av 1970-talet med Australian Museum, som huvudman och det är en av de första marina forskningsstationerna på

hela Barriärrevet. Det var också här på Lizard Island, som BBC valde att spela in avsnittet om korallhavet och korallreven i sin omtalade serie om Den Blå Planeten.

Hotet mot korallerna

Det är fem år sedan nu – 1998 – som korallforskarna slog larm och rapporterade om hur 15 - 20 procent av världens korallrev slogs ut på grund av korallblekning, som följd av pågående globala klimatförändringar och förhöjd vattentemperatur. Sedan dess har tack och lov El Ninoeffekten inte slagit till med sådan våldsam kraft och reven har klarat sig bättre.

På en global skala är fortfarande Stora Barriärrevet det i särklass största och mest välmående korallrevet i världen, konstaterar Lyle Vail tacksamt.

– Och att reven runt Lizard Island klarat sig allra bäst gläds han särskilt över, han som gör allt för att värna om Australiens kanske allra främsta världsarv med sin unika undervattensvärld.

Människan revens fiende

Reven har alltid haft möjligheter att återhämta sig från naturliga kollapser, som efter svåra cykloner eller kraftiga stormar, men nu är det klimatförändringen, rovfisket och nya kemiska miljöföroreningar, som gör forskarna oroliga inför framtiden.

Det är viktigt hur vi klarar av att sköta världens korallrev idag och i framtiden, för att minska eller helst undvika den stress som de utsätts för. På Lizard Island försöker vi ta det ansvaret, säger Lyle Vail.

– Här är det meningen att framtidens marinbiologer med kommande ansvar för

Spår efter ödlan som givit ön sitt namn.

"Pärulan på revet" – i all sin skönhet.

Foto: P&O Australian Resorts.

skötseln av världens korallrev, ska få den bästa utbildningen som går att få, berättar Lyle.

Ultimat upplevelse

Faktum är att några svenska marinbiologer hittat hit för att studera, annars är det en ytterst isolerad och avlägsen liten ö. Förutom forskare befolkas den enbart av de som har råd att besöka öns enda hotell – en mycket dyr och exklusiv rekreationsanläggning, men onekligen värd pengarna – om man har råd att unna sig några dagars total lyx.

Efter att ha helrenoverats under 6 månaders tid år 2000, gör anläggningen skäl för det nya mottot: Pärulan på Revet – the Pearl in the Reef.

Med ett maximum av 80 gäster som mest samtidigt på ön och med sina 24 orörda, kritvita sandstränder, som omringar den bergiga

ön och gör den till den ultimata korallöpplevelsen.

Ger mersmak

Vetenskapsmännen ombord på kapten Cooks skepp gjorde många ovanliga upptäckter, men livet på Stora barriärrevet är fortfarande fullt av olösta vetenskapliga mysterier. Möjligheten att dyka och stanna kvar under vattnet innebar ju en revolution för marinbiologernas undervattensexpeditioner på 50 och 60-talet.

Och möjligheten att dyka och snorkla finns verkligen runt Lizard Island.

När jag själv tar på mig cyklop och får möjligheten att dela livet under ytan, blir det så uppenbart och påtagligt att det här är en värld som fullkomligt tar andan ur en och man vill bara ner på nytt, för att se mer, uppleva mer och veta mer om vad som händer i korallrevens värld.

Turister finansierar forskning

Det är en hoppfullare bild om korallrevens framtid jag har med mig hem från Lizard Island på väg tillbaka in till fastlandet och Cairns. Och framtiden för Lizard Islands forskningsstation ser också hoppfull ut. Nästa år ska ett nytt stort laboratorium stå klart och likaså ett nytt forskningsbibliotek, finansierat främst av stationen själv, men också med hjälp av sponsorpengar i första hand från människor som haft råd att besöka Lizard Island, som har råd att återvända och som värnar om korallrevens framtid.

Vi presenterar

Dag Jonzon, natur- och miljöjournalist sedan 25 år, har gjort flera resor till Australien, som producent för Naturen i TV4 och Naturfilm i SVT.

På Lizard Island får man aldrig nog av livet under vattenytan.

Info

Lizard Lodge ligger i en kokospalm-lund med utsikt över havet och erbjuder en lyx som överträffar varje fantasi. Man kan välja mellan rum i olika kategorier.

Från 4 110 kr per person

i dubbelrum inkl. helpension och tillgång till en lång rad aktiviteter.

Ring på tel. 08-442 98 80/031-774 00 75.

En träff med Australiens ambassadör Rowe

En försommardag hade jag och Marie Östlund från MyPlanet förmånen att besöka Australiens ambassad för att träffa nye ambassadören Richard Rowe och hans sekreterare Zoë Elise Brewer. Vi träffades för att presentera föreningen och tacka för att ambassadören accepterat att vara föreningens beskyddare. Det blev ett givande möte präglad av det lättsamma sätt som utmärker australier. Vi berättade om föreningens syften, våra aktiviteter, styrelsearbetet, samarbetet med MyPlanet, framtidsplaner mm. Ambassadörens intresse fokuserades naturligt på aktiviteter som kan underlätta kontakterna från Australien. Vi berättade om att vi öppnat kontor i Sydney, att vi planerar att bilda en skandinavisk vänskapsförening i Australien, Working Holiday mm. Ambassadören lovade att stödja vår verksamhet genom att erbjuda sig att delta i föreningsarrangemang, lämna support till styrelsen, agera "dörröppnare" i kontakterna med Sveriges ambassadör i Canberra mm.

Vårt intryck från besöket var att vi fått en engagerad beskyddare som kommer att bidra till att stärka kontakterna mellan våra länder.

Lars Rubensson

Ordförande Vänskapsföreningen

Styrelse

Ordförande

Lars Rubensson | Tegnergatan 17
856 43 Sundsvall | Tel. 060-151 507

Vice ordförande

Leif Johansson | Vildrosvägen 22
574 50 Ekenässjön | Tel/fax: 0383-307 55

Kassör

Peter Hagström | Hultgatan 4
343 36 Älmhult | Tel. 0476-149 26

Ansvarig utgivare

Hugo Berch | Össjö Gård
266 91 Munka-Ljungby | Tel. 0431-433 032

Ledamot

Nicole Williams | Sulitelmavägen 37
167 35 Bromma | Tel. 070-471 5192

Suppleant

Lars Wallin | Öregårdsvägen 1A
451 61 Uddevalla | Tel. 0522-681 95

Medlemskap

125:- kr
Gäller för ett kalenderår och per hushåll.
Vänligen kontakta oss för mer information.

Beskyddare

Australiens Ambassadör i Sverige,
Richard Rowe

Vänskapsföreningen är medlem av

World Association of
MyPlanet MyPlanet Friendship Societies

Terra Australis
Authentic Australian Products
15% Rabatt för vänskapsföreningen
medlemmar
**Aboriginal paintings, didjeridus,
boomerangs, bullroarers + more!**
Authenticity Certificate supplied
Free Delivery in Stockholm!!!
For more information contact
www.terra-australis.net

Brasilien är hetare än någonsin!

Vi har det perfekta startpaketet för dig som ska resa runt i
Brasilien eller bara vill uppleva staten
Rio från 10 dagar och längre!

Brazil Explorer innehåller:

- * Flygbiljett till Rio De Janeiro t/r med Air France
- * Rio City Starter Pack, 2 nätter på hostel, inkl. flygplats transfer och Rio day tour med besök til bla. Jesusstatyn.
- * South America Experience Buss Pass - Rio State Tour. Turen avgår från Rio varje tisdag.
- * Europeiska Reseförsäkring

Från 11 090:-

Go before it's too late*

*KILROY travels. For young people under 26 and students under 33 only.

Boka nu
Call Center: 0771 - 545 769 (KILROY)
www.kilroytravels.com

KILROY
travels

Att åka båt är något av det mest avkopplande som finns. Och när båtturen görs ombord på "Coral Princess" mellan öarna i Stora Barriärrevet kan det inte bli annat än en oförglömlig upplevelse.

Från ö till ö

Kryssningen går till den norra delen av Stora Barriärrevet. Här väntar fem dagar fyllda med helt otroliga möjligheter när det gäller snorkling och dykning - till exempel vid flera av de obebodda öarna och vid Lizard Island som är den nordligaste av öarna i Stora Barriärrevet. Hela ön, som är en korallö, är nationalpark. Naturen här är något av det mest orörda man kan tänka sig. Det isolerade läget gör också ön till något alldeles speciellt. Det kan mycket väl vara här som du får resans bästa snorklings- och dykupplevelser. Men se till att inte heller missa utsikten från Cook's Looks. Härifrån har man en storslagen utsikt över Watson Bay - och den har inte förändrat sig särskilt mycket sedan kapten Cook stod här år 1770.

Cooktown på halvön Cape York har också fått sitt namn efter kapten Cook. Han

vistades här under 48 dagar eftersom hans skepp "Endeavour" behövde repareras efter att ha gått på ett rev. "Coral Princess" lägger till här. Eftersom Cooktown ligger långt från det mesta möts du i staden av en genuint australisk atmosfär. Titta in på en av stadens pubar så får du syn för saken.

Sista delen av kryssningen ägnas åt att utforska Ribbon Reef No 3 och Rachel Carlso Reef. Med ombord finns marinbiologer och de guidar vid snorkling och dykning. Och när du ger dig ut på båten med glasbotten så är det ingen tvekan om att du kommer att få en upplevelse för livet. Glöm bara inte att njuta av de vackra solnedgångarna, den friska havsluften och utsikten över det turkosfärgade havet med de gröna öarna - det är också en stor del av upplevelsen.

MyPlanet-erbjudande

Bokar du en hytt i kategorin Cabin på en kryssning med "Coral Princess" före den 31 december 2003 och reser före den 31 mars 2004, kan vi erbjuda en hytt i en bättre kategori (förutsatt att plats finns).

Info

Kryssningen kostar från

9 125 kr per person

i dubbelhytt (kategori Cabin) och är inkl. helpension och utflykter/aktiviteter.

Första möjligheten att följa med kryssningen som startar/avslutas i Cairns och går till Lizard Island, är den 17 oktober 2003.

Ring på tel. 08-442 98 80 / 031 774 00 75 för ytterligare information.

Cairns i Tropical North Queensland är en idealisk utgångspunkt för utflykter till korallrevet och till den tropiska regnskogen. Staden är perfekt att använda som bas under ett par dagar.

Mellan regnskog och

Cairns Colonial Club Resort

Bor du här får du en alla tiders start på dagen. Så snart du lämnar rummet befinner du dig mitt i den mest fantastiska tropiska trädgårdsanläggning där fåglarna sjunger och dofterna fascinerar. Frukosten serveras i en restaurang under tak med fri utsikt över exotiska blommor och växter. Frukostbuffén har en tropisk prägel med många olika färska frukter.

Den tropiska regnskogen har också gett inspiration till personalens skjortor vilka signalerar en avspänd stämning. Behöver man koppla av helt och hållet finns här inte bara en utan flera inbjudande swimmingpooler, men även tennisbana, fitnesscenter m.m. Gratis buss finns till Cairns (6 km), och ska man ut och åka båt så kan personalen i receptionen ordna så att man får med sig en handduk.

MyPlanet-erbjudande

Bor man tre nätter i den rumskategori som kallas "Colonial Room" ingår gratis frukost. 1 170 kr per person i dubbelrum.

En dag på revet

Självklart ska du ut och åka båt! Åk med Sunlover Cruises till Moore Reef i kanten av det yttre revet. Efter ca två timmars båttur lägger man till vid en ponton – och sedan är det bara att ta för sig av upplevelserna. Man kan snorkla, simma och dyka, och man kan också följa med på turer i en båt med glasbotten. Heldagsbåtturen kostar 1 015 kr inkl. lunch.

Även om man varken har mod att snorkla eller dyka, behöver man inte gå miste om den upplevelse som det innebär att vara nära de färgsprakande och märkliga fiskarna. Tänk dig att stå under vattnet iförd vådräkt, blybälte, dykarskor och en mycket speciell hjälm. Stim av fisk simmar alldeles intill dig, och du kan både handmata och röra vid dem. Den här "Seawalker"-upplevelsen kan man bara få vara med om när man följer med på ovan nämnda heldagstur med Sunlover Cruises.

MyPlanet-erbjudande

Bokar man båtturen med Sunlover Cruises under oktober, november och december 2003, får man 50 procent rabatt på Seawalker, som skall köpas lokalt i Australien. Kom ihåg att ta med medlemskort för att få rabatten. Normalpris AU\$ 129,-. MyPlanet-pris AU\$ 64,50.

River rafting i regnskogen

Har du inte provat på forsränning tidigare så ska du välja en tur till Barron River där man tillbringar ca två timmar på floden. Turen kostar från 490 kr. Är du ute efter större utmaningar är forsränning på Tully River säkert något för dig. Efter fyra timmars white water rafting genom regnskogen dras gummibåtarna upp på land och en BBQ-lunch serveras på flodbrädden. Med förnyade krafter fortsätter man sedan forsränna i ytterligare en timme. Turen kostar från 805 kr. I priserna ingår transport från/till Cairns. OBS: Minimiåldern är 13 år.

korallrev

Till väders i en luftballong

När solen håller på att gå upp över Atherton Tablelands står luftballongen också klar att lyfta. I en halvtimme svävar du i ett lugnt tempo över landskapet, men i gengäld är det full fart på kängururna på marken under dig. Efteråt sätts alla i arbete när luften ska ut ur ballongen och den ska packas ihop. Belöningen: en delikat frukost mitt i bushen. Turen kostar från 865 kr.

MyPlanet-erbjudande

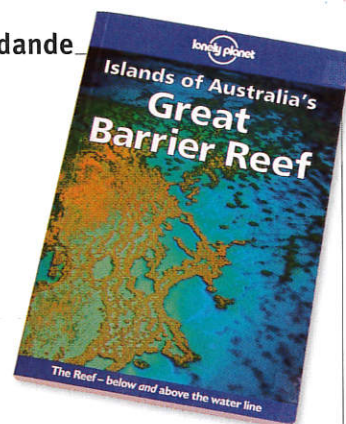
Köper du en av river rafting-turerna eller ballongfärden, får du gratis transport till/från Fitzroy Island. Erbjudandet gäller t.o.m. den 31 mars 2004.

Fitzroy Island

Ön ligger bara 45 minuters båtresa från Cairns och är en riktig tropikö med berg, regnskog, korallrev och vita badstränder. Det finns flera goda anledningar att åka till Fitzroy Island. Den viktigaste är att man kan snorkla bara några få meter från stranden - de bästa snorkelplatserna finns i närheten av Little Fitzroy Island. Här kan man inte undgå att se massor av fina fiskar, koraller och sjögurkor. Kanske glider också en stor havssköldpadda långsamt förbi i det kristallklara vattnet. Det enda man behöver är snorkel, cyklop och simfötter (kan hyras på ön för \$15). Det finns också möjlighet att dyka i djupare vatten från en båt.

Får man nog av att snorkla och dyka finns det tre markerade vandringsleder på ön, bland annat en kort tur till Secret Garden.

Erbjudande

Förutom en ingående beskrivning av Barriärrevets många öar och rev så innehåller den engelska guieboken från Lonely Planet också en introduktion (med färgbilder) över djurlivet i korallrevet.

Kr. 200,- (gälder till 30. november).

Den går genom regnskogen och här finns inte bara massor av fåglar och insekter, utan även många ödlor. En annan tur går upp till öns högsta punkt varifrån man har en underbar utsikt över ön och havet. På kvällen kan man njuta av den ljuvliga, tropiska solnedgången från restaurangen, och varje lördag är det "The Only Beach Party On The Reef".

Info

Ring på tel. 08-442 98 80 /
031-774 00 75 så hjälper vi dig att
planera din vistelse i Cairns.

SBS Radio i Australien sänder på 68 olika språk – häribland danska, norska och svenska – och är språkmässigt världens mest omfattande radiokanal.

Radion med de mång

Marit Andersen från det norska programmet framför SBS Radios iögonenfallande blå logo.

Text och foto: SBS Radio

SBS Radio har till syfte att sända flerspråkiga och multikulturella radio- och tv-program som kan informera, utbilda och underhålla alla australier och därmed reflektera Australiens multikulturellt sammansatta samhälle. Varje vecka sänder SBS mer än 650 programtimmar fördelade på lokala, nationella och internationella nyheter samt en blandning av aktuella ämnen, intervjuer, samhällsinformation, sport och musik.

Information till medborgarna

Det hela började 1975 med grundandet av två radiostationer, 2EA i Sydney och 3EA i Melbourne, som sände på sju resp. åtta olika språk

i form av en särskilt experimentell service för att informera medborgarna om Australiens nya, omfattande sjukförsäkringssystem (Medicare). Det förklarar namnet SBS som är en förkortning av "Special Broadcasting Service". Radion fortsatte sina sändningar efter att informationsuppdraget var slut, och tre år senare etablerades SBS Radio officiellt.

Täcker hela Australien

I samband med SBS:s 20-årsjubileum beskrev vd:n Nigel Milan radiostationen som "en miniatyrutgåva av det breda australiska samhället". SBS Radio är i huvudsak tillgängligt i Sydney och Melbourne, men har efter hand

blivit en nationell kanal som kan höras i alla staters huvudstäder, samt också runt de större städerna. Man sänder dagligen från kl. 06.00 till efter midnatt.

SBS Radio har nyligen blivit tillgängligt via Internet på "SBS Radio Online". Nationella och internationella nyheter, presenterade av programmet "the World View", är också tillgängliga online. Onlineservicen har spridit programmen till hela världen, och Zanne Mallett från det danska programmet understryker att människor som bor utanför sändningarnas räckvidd nu också har tillgång till alla SBS:s 68 program.

"Alchemy" är SBS Radios speciella ungdomsprogram i vilket man spelar musik med multikulturell bakgrund och intervjuar musiker från de olika länderna. SBS Radios två mobila sändningsbilar bevakar regelbundet lokala festivaler och evenemang som de olika etniska grupperna över hela Australien arrangerar.

Info

Översikter över SBS Radio-program finns på: www.sbs.com.au

Det norska programmet:

fredagar kl. 15.00 - 16.00.

E-post: norwegian.program@sbs.com.au

Det svenska programmet:

lördagar kl. 16.00 - 17.00.

E-post: swedish.program@sbs.com.au

Det danska programmet:

lördagar kl. 17.00 - 18.00.

E-post: danish.program@sbs.com.au

a rösterna

Det danskspråkiga veckoprogrammet på SBS Radio har genomgått en mängd olika förändringar sedan det startade som en del av den skandinaviska timmen 1979. Det som de första radiomänniskorna saknade i erfarenhet kompenserade de med energi och entusiasm.

Zanne Jappe Mallett är den enda "överlevande" från dessa tidiga dagar, och hon har bevarat sin begeistring för de danska sändningarna.

– SBS Radio binder samman de danska grupperna i Australien och utgör en möjlighet att upprätthålla de emotionella banden till Danmark - band som är en del av oss oavsett om vi är beredda att erkänna det eller ej.

För alla åldersgrupper

Zanne, som har en examen från Wollongong University i Multicultural Journalism, strävar efter att tillmötesgå inte bara intressena hos sin egen åldersgrupp, utan också hos den yngre generationen. Det gör man med hjälp av reportrar i Danmark och Australien vilka tar sig an ämnen som vänder sig till de yngre lyssnarna.

I övrigt försöker programmet balansera mellan yngres och äldres intresseområden med intervjuer, allsidig musik, en fullständig lista över begivenheter i de danska grupperna över hela Australien och nyhetsrapportering med stor fokusering på nyheter från Danmark.

Som en del av sitt jobb på SBS gör Zanne också den engelska undertextningen till de många danska filmer som SBS TV sänder. Nyligen var det Søren Kragh Jacobsens "Mifune".

Prominenta gäster

Genom åren har många intressanta människor blivit presenterade i det danska programmet. Särskilt minns Zanne Victor Borge som var med i programmet varenda gång han besökte Australien, och drottning Margrethes och prins Henriks besök i Australien 1987 då SBS Radio fanns på plats på Sydneys flygplats före avresan och spelade in den roliga presskonferens som hölls med prins Joachim som hade varit i Australien som "jackaroo" (australisk cowboy).

Det norska programmet har utvecklats sedan den blygsamma starten i juli 1979 då de första 19 minuterna och 45 sekunderna på norska presenterades av Beate Rasmussen som tillsammans med Zanne Mallett (danska) och Ingela Karlsson-Latter (svenska) utgjorde den skandinaviska trion.

Sedan 1995 har Marit Andersen varit redaktör för det norska programmet som spelas in i Sydney och sänds i både Sydney och Melbourne varje fredag eftermiddag. Sändningen består av nyheter, information från norska klubbar och föreningar, intervjuer och musik med tonvikt på det norska. Lyssnarna uppvisar en bred variation både vad gäller ålder och utbildning. På senaste tiden har man haft ett ökande antal yngre lyssnare tack vare de många unga normän som studerar i Australien.

När Marit ska välja några höjdpunkter

från de senaste åren blir det bevakningen av de många spännande händelserna i samband med OS 2000 i Sydney och det närmast surrealistiskt kontroversiella drama som i augusti 2001 utspelade sig kring det norska fartyget Tampa.

Även svenskarna har sin egen timme på SBS då det är nyheter - såväl stora som små - från både Sverige och Australien som är särskilt intresse för svenskarna. Man sänder också nyheter från de många lokala svenska grupperna runt om i Australien. Nyligen handlade det om midsommarfirandet och när generalrepetitionerna inför kommande Luciatåg äger rum.

– Det svenska programmet har ett nära samarbete med svenska ambassaden i Canberra när det gäller sändningar av information till svenska medborgare som vistas i Australien, antingen permanent eller på tillfälliga uppehållstillstånd, berättar Johan Gabriellson som har gjort programmet på kontraktbasis. Tjänsten har precis annonserats ut, så för närvarande vet man inte vem som i framtiden kommer att ha hand om programmet.

Det svenska programmet har knutit till sig två deltidskorrespondenter. Den ena är baserad i Berlin och sänder nyheter kring EU-politiken och vad den innebär för Sverige eller för svenskar bosatta i utlandet. Den andra bor i Stockholm och rapporterar om de senaste nyheterna i Sverige och följer också de senaste trenderna inom svensk kultur när det gäller musik, litteratur och film.

Australien

Lonely Planet – Australia	270:-	Lonely Planet – Cycling Australia	220:-
Lonely Planet – Australia Travel Survival Kit (ny upplaga)	270:-	Lonely Planet – Australian Phrasebook	100:-
Lonely Planet – Western Australia	220:-	Lonely Planet – Sean & David's Long Drive	200:-
Lonely Planet – Outback Australia	250:-	Lonely Planet Video – Southeast Australia	150:-
Lonely Planet – Great Barrier Reef	220:-	Australien – en guidebok B. Nordström	240:-
Lonely Planet – Victoria	220:-	Australiens Aboriginer Hammarström	150:-
Lonely Planet – Queensland	250:-	Drömspår B. Chatwin	60:-
Lonely Planet – New South Wales	220:-	Living and working in Australia	250:-
Lonely Planet – South Australia	220:-	Australia World Travel Map	120:-
Lonely Planet – Northern Territory	220:-	Australia Touring Atlas	220:-
Lonely Planet – Tasmania	220:-	Diving Australia	250:-
Lonely Planet – Sydney Condensed	150:-	Sydney Periplus map	100:-
Lonely Planet – Walking in Australia		Wilma guide – Australien	250:-
Lonely Planet – Watching Wildlife Australia	220:-		

New Zealand

Lonely Planet – New Zealand	250:-	Lonely Planet – Rarotonga & the Cook Islands	200:-
Lonely Planet – New Zealand Travel Survival Kit	250:-	Lonely Planet – South-East Asia on a shoestring	270:-
Lonely Planet – Tramping in New Zealand	220:-	Lonely Planet – South Pacific	270:-
Lonely Planet – Cycling New Zealand	220:-	Resehandboken Om konsten att resa på egen hand	200:-
Wilma Guide – Nya Zeeland (på svenska)	200:-	T-shirt – med aboriginskt konstverk	150:-
New Zealand World Travel Map	120:-	Svart eller vit – storlekar S, M, L och XL	
New Zealand Touring Atlas	220:-		
Living and working in New Zealand	250:-		
Kiwi tracks	200:-		
Reseberättelser från Nya Zeeland			

Diverse

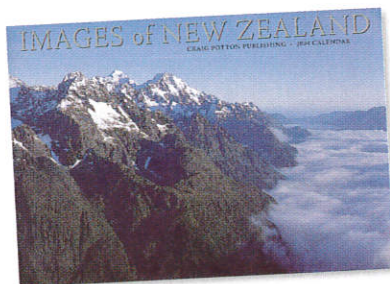
Så här beställer du:

Skicka ett mail till sto@myplanet.com och skriv vilka böcker du önskar beställa samt ditt namn och adress, så skickar vi ett inbetalningskort till dig. Böckerna skickas hem till dig när betalningen är oss tillhanda. Vi bjuder på portot! Priserna gäller fram till den 30 november 2003.

MyPlanet
Roslagsgatan 35-37
113 54 Stockholm

Väggkalendrar

Även i år kan du uppleva Australien och Nya Zeeland i ditt vardagsrum. De vackra väggkalendrarna för 2004 innehåller hänförande foton – ett för varje månad – och det finns också gott om plats att notera födelsedagar och andra viktiga datum.

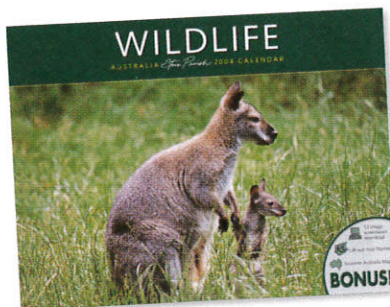

Images of New Zealand

(30 x 21 cm)

Den erkända fotografen Craig Potton har lyckats fånga flera underbara stämningsbilder från Nya Zeeland.

100 kr (Begränsat lager)

Wildlife

(33,5 x 24,5 cm)

Årets kalender från Steve Parish innehåller motiv med en rad av Australiens fascinerande djur.

100 kr (Begränsat lager)

I och med det officiella öppnandet av vårt eget kontor i Sydney är MyPlanet Australia nu en realitet.

MyPlanet Australia hälsar både svenskar och australier välkomna

Förutom att serva Vänskapsföreningens svenska medlemmar kommer MyPlanet Australia också att ha hand om Scandinavian Friendship Society of Australia. För ögonblicket är man i full gång med att bygga upp en australisk vänskapsföreningsorganisation.

Medlemmar i Scandinavian Friendship Society kommer på samma sätt som svenska medlemmar att få MyPlanet Magazine, men innehållet kommer i stället att fokusera på Danmark, Norge och Sverige och kommer att vara på engelska. Det första numret kommer ut i början av oktober 2003.

Känner du någon som är intresserad?

Har du släkt, vänner eller affärsförbindelser med skandinavisk bakgrund i Australien och som skulle kunna vara intresserade av att få det första numret av MyPlanet Magazine? Skicka i så fall deras namn och adress till:

MyPlanet Sweden
Box 19075
402 33 Stockholm

Märk brevet "MyPlanet Australia"

Du kan också skicka ett meddelande per e-post till: sto@myplanet.com

Då får dessa personer sedan MyPlanet Magazine under oktober månad.

Bland dem som skickar in namn och adresser före den 1 oktober lottar vi ut 10 st. Steve Parish-kalendrar (se sid. 30).

En bra adress att lägga på minnet

MyPlanet Australia
Suite 2, Level 7, 189 Kent St
Sydney, NSW 2000
Tel: 02 90920 5800
syd@myplanet.com

Kontoret har öppet måndag - fredag
kl. 9.00 - 17.30.

En begesitrad skara MyPlanet medarbetare provade på Bridge Climb i april i år.

Tilbud fra Sydney-kontoret

Vinn en tur till toppen av Harbour Bridge

Du får se till att inte missa BridgeClimb i Sydney. Är du på väg och ännu inte har beställt ska du besöka vårt Sydney-kontor så får du chansen att uppleva den här unika broklättringen helt gratis - förutsatt att du bokar minst 48 timmar i förväg. Bland alla medlemmar som köper BridgeClimb på kontoret den 15 september - 1 december 2003 lottar vi ut två gratis broturer. Vinnarna underrättas direkt och får beloppet återbetalat omedelbart efter den 1 december 2003. BridgeClimb kostar från AUD 145.

Hela Sydney på ett kort

Med ett "See Sydney Card" är du redo att utforska Sydney med omnejd. Kortet ger gratis inträde till 40 av de bästa attraktionerna och rabatt på utvalda restauranger, i butiker och på aktiviteter. Kortet kan köpas med en giltighet på antingen en, två, tre eller sju dagar.

Titta in hos MyPlanet Australia i Sydney och köp kortet till specialpris.

2 dagar

vuxen: AUD 89 (normalpris: AUD 99)
barn: AUD 50 (normalpris: AUD 55)

3 dagar

vuxen: AUD 115 (normalpris: AUD 129)
barn: AUD 62 (normalpris: AUD 69)

Välkommen Down Under!

Den 1 juli öppnade MyPlanet sitt kontor i Sydney. Och det dröjde inte länge förrän de första skandinaverna hittade fram till kontoret som ligger på 189 Kent St. – centralt om man befinner sig i området kring The Rocks och Circular Quay.

Familjen Øvsthus från Odda i Norge tittade in på Sydney-kontoret och fick hjälp med att planera några spännande dagar i Sydney så att alla i familjen kunde få sina önskemål uppfyllda.

Här ser vi danskarna Lene Clausen från Frederiksberg och Rune Skov från Aalborg tillsammans med Fiona Phillip (till höger) som hjälpte dem med planeringen av deras vistelse i Queensland och Northern Territory.

